

VLAAMSE REGERING

AMV/000142661/1002C

BESLUIT VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR HOUDENDE UITSPRAAK OVER HET BEROEP AANGETEKEND TEGEN DE BESLISSING NR. M03/44021/207/2/W/1/HD VAN 15 OKTOBER 2009 VAN DE DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN OOST-VLAANDEREN HOUDENDE HET DEELS WEIGEREN, DEELS INWILLIGEN VAN HET VERZOEK VAN OMWONENDEN TOT AANVULLING VAN DE GELDENDE EXPLOITATIEVOORWAARDEN OPGELEGD AAN DE NV ELECTRABEL, REGENTLAAN 8, 1000 BRUSSEL VOOR DE EXPLOITATIE VAN 3 WINDMOLENS OP DE SITE VAN VOLVO TRUCKS, GELEGEN TE 9041 GENT (OOSTAKKER), SMALLEHEERWEG 29-31.

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij decreten van het Vlaams Parlement;

Gelet op het besluit van 6 februari 1991 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering en bij het decreet van 18 mei 1999;

Gelet op het besluit van 1 juni 1995 van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ontvankelijk bevonden beroep van de NV Electrabel, Regentlaan 8, 1000 Brussel, aangetekend tegen de beslissing nr. M03/44021/207/2/W/1/HD van 15 oktober 2009 van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende:

1) de weigering van het verzoek tot aanvulling van de geldende exploitatievoorwaarden opgelegd bij besluit van de deputatie van 25 januari 2007 waarbij vergunning werd verleend aan de voormelde NV Electrabel, voor de exploitatie van 3 windmolens op de site van Volvo Trucks aan de Smalleheerweg 29-31 te Gent, met de volgende bijzondere voorwaarde:

"Voor windturbine 3 wordt een productiebeperking van 600 kW opgelegd, dit 24u/24u, bij alle windrichtingen en bij een windsnelheid vanaf 5 meter per seconde op masthoogte gemeten.";

2) de aanvulling van de milieuvergunning verleend bij het voormelde besluit van de deputatie van 25 januari 2007, met volgende bijzondere voorwaarde 6:

- "er dient verder onderzoek uitgevoerd, door een erkend geluidsdeskundige, naar de aard en de oorzaken van de geluidshinder veroorzaakt door windturbine 3. Het onderzoek dient ook specifiek gericht op de spectrale inhoud van de geluidsemissies.
De resultaten dienen ter goedkeuring worden overgemaakt aan de Milieuinspectie van het departement LNE en ter informatie aan de vergunningverlenende overheid, het College van Burgemeester en Schepenen en de afdelingen Milieuvergunningen van het departement LNE.
- voor windturbine 3 wordt in afwachting van het voorleggen van een goedgekeurde studie en het daaruit voortvloeiend saneringsplan, een omwentelingssnelheid van maximaal 12 omwentelingen/min opgelegd.";

Gelet op het attest bedoeld in artikel 31, §4, van titel I van het VLAREM waaruit blijkt dat de voormelde beroepen beslissing van de exploitant werd verzonden op 22 oktober 2009;

Gelet op het feit dat voormeld beroep werd ontvangen op 23 november 2009 en ontvankelijk bevonden op 24 november 2009;

Gelet op het feit dat voormelde beroepindiener de volgende bezwaren doet gelden:

- de klachten worden zonder meer als gegrond beschouwd, terwijl er geen enkele objectieve maatstaf wordt gehanteerd om de gegronde van de ongegronde klachten te onderscheiden; het klachtenpatroon is derwijze divers dat er klachten werden ingediend op quasi elk moment van de dag, bij elke windrichting en bij elke omwentelingssnelheid, zodat vaststaat dat minstens bepaalde klachten manifest ongegrond zijn;
- er moet op gewezen worden dat de producent van de windturbines, Enercon, de studies omtrent het tonaal geluid betwist; de producent garandeert immers dat de turbines geen tonaal geluid voortbrengen; de NV Electrabel kan niet anders dan het standpunt van die professionele leverancier bijtreden, weliswaar onder voorbehoud van verder onderzoek en nadere metingen omtrent de eventuele aanwezigheid van tonaal geluid;
- er wordt geen rekening gehouden met omstandigheden waarin de betrokken turbine geen enkele of aanzienlijk minder hinder kan veroorzaken, bijvoorbeeld wanneer de wind uit een richting komt die het geluid wegdrijft van de omwonenden of met het verschil tussen dag en nacht;
- er moet eerst nagegaan worden of de feitelijke gegevens die worden aangehaald wel stroken met de realiteit; dit blijkt niet het geval te zijn nu de producent van de windturbines de onderzoeksresultaten waarop de beslissing wordt gebaseerd betwist;
- er moet tevens nagegaan worden of de overheid wel met alle relevante gegevens rekening heeft gehouden bij het nemen van de aangevochten beslissing; er wordt echter nergens rekening gehouden met factoren als windrichting, ogenblik waarop er wordt geëxploiteerd,...;
- door de beperkende voorwaarde op te leggen wordt een zware hypotheek gelegd op de mogelijkheden van windenergie in België in het algemeen en Vlaanderen in het bijzonder; het rendementsverlies van de betrokken turbine waarvan de omwentelingssnelheid wordt beperkt is ongeveer 60,5%;
- het betreft een project waarin de NV Volvo Trucks zich mee heeft geëngageerd; de NV Volvo Trucks ondervindt nadelige gevolgen van de genomen maatregel omdat zij genoodzaakt zal zijn teneinde haar productieproces te kunnen behouden, om (CO₂-neutrale) energie op de markt aan te kopen; de genomen maatregel heeft verregaande consequenties voor de betrokken economische spelers, zijnde de NV Electrabel en de NV Volvo Trucks;

Gelet op het besluit van 25 januari 2007 van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen houdende het exploiteren van 3 windturbines met een elektrisch vermogen van elk 2 MW, voor een termijn verstrijkend op 25 januari 2027;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 12 januari 2010 van de afdeling Milieuv vergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

Gelet op het gunstige advies van 15 januari 2010 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;

Gelet op het advies van 20 januari 2010 van het Vlaams Energieagentschap;

Gelet op de ligging van de inrichting in een industriegebied volgens het gewestplan 'Gentse en Kanaalzone', vastgesteld bij koninklijk besluit van 14 september 1977;

Overwegende dat de NV Electrabel een bestaand windturbinepark met 3 windturbines exploiteert op het bedrijfsterrein van de NV Volvo Trucks; dat windturbine 3 op ongeveer 289 meter gelegen is van de dichtstbijzijnde woning die gelegen is in een woongebied op minder dan 500 m van industriegebied;

Overwegende dat het beroep, ingediend door de NV Electrabel betrekking heeft op het inwilligen van het verzoek van omwonenden tot aanvulling van de bijzondere voorwaarden; dat de milieuvergunning van 25 januari 2007 in eerste aanleg werd aangevuld met de volgende bijzondere voorwaarde:

- er dient verder onderzoek uitgevoerd, door een erkend geluidsdeskundige, naar de aard en de oorzaken van de geluidshinder veroorzaakt door windturbine 3. Het onderzoek dient ook specifiek gericht op de spectrale inhoud van de geluidsemissies.
De resultaten dienen ter goedkeuring worden overgemaakt aan de Milieu-inspectie van het departement LNE en ter informatie aan de vergunningverlenende overheid, het College van Burgemeester en Schepenen en de afdelingen Milieuvergunningen van het departement LNE.
- voor windturbine 3 wordt in afwachting van het voorleggen van een goedgekeurde studie en het daaruit voortvloeiend saneringsplan, een omwentelingssnelheid van maximaal 12 omwentelingen/min opgelegd;

Overwegende dat er sinds de inplanting van de windturbines op 21 september 2007 geluidsoverlast werd ervaren door de omwonenden, voornamelijk door bewoners van

de Eksaarderijweg en de Kemzekestraat; dat sindsdien talrijke klachten werden geformuleerd bij het klachtenmeldpunt en bij de afdeling Milieu-inspectie;

Overwegende dat er in opdracht van de NV Electrabel verschillende geluidsstudies werden uitgevoerd op de site te Oostakker;

Overwegende dat een eerste geluidsstudie werd uitgevoerd op 21 januari 2008; dat in deze studie geen specifiek geluid werd bepaald omdat de meetgegevens over het oorspronkelijk omgevingsgeluid ontbraken; dat er echter bij 125 Hz een duidelijk tonaal geluid wordt vastgesteld; dat deze fluctuaties in het karakteristiek geluid als bijzonder hinderlijk kunnen ervaren worden;

Overwegende dat in een tweede geluidsstudie van 25 juni 2008 het specifiek geluid 46,1 dB(A) bedraagt; dat de bepaling van het specifiek geluid gebeurde bij een windsnelheid van 2 m/s in plaats van de gebruikelijke 8 m/s bij gebrek aan betere meteorologische omstandigheden; dat het achtergrondgeluid 's nachts werd bepaald op 40 dB(A) (in woongebied) waaruit kan besloten worden dat de turbines een invloed hebben op het geluidsklimaat van de omgeving;

Overwegende dat in een derde geluidsstudie van 24 maart 2009 het specifieke geluid van windturbine 3 bepaald werd op 49,3 dB(A) in woongebied; dat indien rekening gehouden wordt met de zuivere toon uit de smalbandanalyse, er volgens het VLAREM nog 2 dB(A) moet bijgeteld worden; dat dit het specifiek geluid brengt op 51,3 dB(A);

Overwegende dat de geluidshinder niet zo zeer wordt veroorzaakt door een te hoog geluidsdrukkniveau maar wel door de spectrale inhoud van het geluid en het periodisch fluctuerend karakter ervan; dat de producent van de windturbines, Enercon, stelt dat de turbines geen tonaal geluid voortbrengen;

Overwegende dat na overleg met de afdeling Milieu-inspectie op 19 december 2008 het productieniveau van windturbine 3 tussen 19.00 uur en 7.00 uur werd teruggebracht op 600 kW bij alle windrichtingen en bij een windsnelheid vanaf 8 meter per seconde;

Overwegende dat de omwonenden vragen om bovenstaande maatregel van de afdeling Milieu-inspectie vast te leggen in een bijzondere voorwaarde; dat ze in voorliggend verzoek vragen om deze maatregel uit te breiden naar de dagperiode en niet alleen de periode tussen 19.00 uur en 7.00 uur omdat ook overdag geluidsoverlast optreedt;

Overwegende dat een nieuwe uitgebreide geluidstudie (8 oktober 2010) werd uitgevoerd door de Universiteit Gent in opdracht van de NV Electrabel om de mogelijkheden na te gaan om de hinder afkomstig van windturbine 3 te reduceren; dat in de studie bij verschillende omstandigheden (dag/nacht, windrichtingen, windsnelheden,...) werd onderzocht wanneer er geluidshinder voorkomt; dat de klachten van de omwonenden geformuleerd tijdens de meetperiode mee werden geïntegreerd in de studie;

Overwegende dat in deze studie ter hoogte van Eksaarderijweg 286 te Oostakker in 2 verschillende meetpunten (gelegen in woongebied) het achtergrondgeluid werd bepaald waarbij windturbine 3 werd uitgeschakeld; dat in meetpunt 1 ter hoogte van de garage (met veel door wind geïnduceerd geluid van de vegetatie) een achtergrondgeluid van 45,1 dB(A) overdag, 44,3 dB(A) 's avonds en 40,7 dB(A) (8 uur gemiddelde) 's nachts werd gemeten; dat in meetpunt 2 ter hoogte van de slaapkamer (meer afgeschermd van de wind) een achtergrondgeluid van 37,5 dB(A) overdag, 36,4 dB(A) 's avonds en 34,2 dB(A) 's nachts werd gemeten; dat het rekenkundig gemiddelde van het achtergrondgeluid 41,3 dB(A) overdag, 40,4 dB(A) 's nachts en 37,5 dB(A) 's avonds bedraagt;

Overwegende dat uit de resultaten van bovenstaande studie van de Universiteit Gent blijkt dat er vooral bij noord/noordoosten wind geluidshinder optreedt ter hoogte van de dichtstbijzijnde woning die gelegen is in een woongebied op minder dan 500 m van industriegebied; dat dit deels verklaard kan worden door het doctoraatsonderzoek van Oerlemans uit 2009 waarin geluidsmetingen zijn gebeurd rondom windturbines waaruit blijkt dat windturbinegeluid een heel specifiek verspreidingspatroon heeft rondom een windturbine; dat dit onderzoek ook aangehaald werd in het onderzoek van de Universiteit Gent; dat bij deze windrichting een hoog fluctuerend geluid met een hogere frequentie optreedt waardoor een soort storend "whoosh" geluid hoorbaar is; dat bij deze windrichting de voortplantingsrichting van het geluid afkomstig van de 3 windturbines naar de dichtstbijzijnde woningen toe is waardoor ter hoogte van deze woningen op dat moment een maximale geluidshinder kan ondervonden worden; dat in de

hinderrapporten op datzelfde moment een toename van hinderniveau wordt teruggevonden; dat geen tonale component werd gevonden;

Overwegende dat in deze studie wordt aanbevolen om het aantal omwentelingen van windturbine 3 te beperken tot 14 toeren per minuut (rpm) bij noord en noordoosten wind; dat de beperking versoepeld kan worden tot 16 rpm bij andere windrichtingen (voornamelijk bij zuid en zuidwesten wind); dat een bijkomende reductie van het geluid ter hoogte van de omwonenden kan bekomen worden door het voorzien van een voldoende brede en hoge groene buffer; dat dit een reductie van ongeveer 1 dB(A) kan geven; dat een soort "credit systeem", waarbij in samenspraak met de omwonenden voor een beperkt aantal dagen bepaald wordt wanneer er een reductie van de windturbine plaatsvindt, ertoe kan bijdragen dat de hinder vermindert;

Overwegende dat de omwonenden in een antwoord op de voorstelling van de studie met de volgende zaken akkoord kunnen gaan:

- beperking van het toerental van windturbine 3 tot 12 toeren per minuut van 19u00 tot 7u00;
- beperking van het toerental van windturbine 3 tot 14 toeren per minuut van 7u00 tot 19u00;
- een "credit systeem" waarbij voorgesteld wordt om in de periode van 1 juni tot 15 september het toerental van windturbine 3 tijdens weekends en feestdagen te beperken tot 12 toeren per minuut;
- een groene buffer mogelijks aangevuld met een berm;

Overwegende dat volgens artikel 5.20.5,§2 van titel II van het VLAREM de geluidsnormen niet van toepassing zijn op windturbines; dat evenwel in de milieuvergunning geluidsemissiegrenswaarden kunnen opgelegd worden in functie van de omgevingssituatie;

Overwegende dat het aangewezen is om in een bijzondere voorwaarde richtwaarden op te leggen in plaats van toerentallen zoals beschreven in de studie; dat de in de studie aanbevolen 14 rpm (voor WT3) bij noord en noordoosten wind bij benadering overeenkomt met een specifiek geluid van 40 dB(A) ter hoogte van de dichtstbij gelegen woningen; dat de aanbevolen 16 rpm (voor WT3) bij de overige windrichtingen bij benadering overeenkomt met een specifiek geluid van 41 dB(A) ter hoogte van de dichtstbij gelegen woningen (geluidsemissie bij 8 m/s: 99,5 dB(A) en geproduceerd vermogen: 1000kW);

Overwegende dat bovenstaande richtwaarden (41 en 40 dB(A)) lager liggen dan de richtwaarden waaraan de windturbines moeten voldoen volgens omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 op meer dan 250 m van de windturbine (54/49/49); dat de geluidshinder bijgevolg zal afnemen indien de windturbine wordt gereduceerd tot de nieuwe richtwaarden;

Overwegende dat de richtwaarden in het wijzigingsbesluit van titel I en titel II van het VLAREM, principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 juli 2011, voor woongebied op minder dan 500 m van industriegebied 48/43/43 bedragen; dat de voorgestelde richtwaarden uit de studie lager liggen;

Overwegende dat bijgevolg bij noord en noordoosten wind een richtwaarde van 40 dB(A) wordt opgelegd voor zowel de dag-, avond-, als nachtperiode; dat voor de overige windrichtingen een richtwaarde van 41 dB(A) wordt opgelegd voor de dag-, avond-, en nachtperiode; dat deze richtwaarden gelden ter hoogte van de woningen in het nabij gelegen woongebied op minder dan 500 m van industriegebied;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het beroep gedeeltelijk gegrond te verklaren en de bestreden beslissing te wijzigen;

B E S L U I T :

Artikel 1. Het ontvankelijk bevonden beroep van de NV Electrabel, Regentlaan 8, 1000 Brussel, aangetekend tegen de beslissing nr. M03/44021/207/2/W/1/HD van 15 oktober 2009 van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende:

1) de weigering van het verzoek tot aanvulling van de geldende exploitatievoorwaarden opgelegd bij besluit van de deputatie van 25 januari 2007 waarbij vergunning werd verleend aan de voormelde NV Electrabel, voor de exploitatie van 3 windmolens op de site van Volvo Trucks aan de Smalleheerweg 29-31 te Gent, met de volgende bijzondere voorwaarde:

"Voor windturbine 3 wordt een productiebeperking van 600 kW opgelegd, dit 24u/24u, bij alle windrichtingen en bij een windsnelheid vanaf 5 meter per seconde op masthoogte gemeten.";

2) de aanvulling van de milieuvergunning verleend bij het voormelde besluit van de deputatie van 25 januari 2007, met volgende bijzondere voorwaarde 6:

- "er dient verder onderzoek uitgevoerd, door een erkend geluidsdeskundige, naar de aard en de oorzaken van de geluidshinder veroorzaakt door windturbine 3. Het onderzoek dient ook specifiek gericht op de spectrale inhoud van de geluidsemissies.
De resultaten dienen ter goedkeuring worden overgemaakt aan de Milieu-inspectie van het departement LNE en ter informatie aan de vergunningverlenende overheid, het College van Burgemeester en Schepenen en de afdelingen Milieuvergunningen van het departement LNE.
- voor windturbine 3 wordt in afwachting van het voorleggen van een goedgekeurde studie en het daaruit voortvloeiend saneringsplan, een omwentelingssnelheid van maximaal 12 omwentelingen/min opgelegd.",

wordt gedeeltelijk gegrond verklaard.

Art. 2. In de bestreden beslissing nr. M03/44021/207/2/W/1/HD van 15 oktober 2009 van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende het deels weigeren, deels inwilligen van het verzoek van omwonenden tot aanvulling van de geldende exploitatievoorwaarden opgelegd aan de NV Electrabel, Regentlaan 8, 1000 Brussel voor de exploitatie van 3 windmolens op de site van Volvo Trucks, gelegen te 9041 Gent (Oostakker), Smalleheerweg 29-31,

wordt artikel 2 vervangen door wat volgt:

"De milieuvergunning verleend bij besluit van de deputatie van 25 januari 2007 wordt aangevuld met volgende bijzondere voorwaarde:

Windturbine 3 wordt zo afgesteld dat het specifieke geluid van de windturbines kleiner of gelijk is aan de volgende richtwaarden in het woongebied op minder dan 500 m van industriegebied:

windrichting	overdag dB(A)	's avonds dB(A)	's nachts dB(A)
oosten en noordoosten wind	40	40	40
overige windrichtingen	41	41	41

AMV/142661/1002C

Art. 3. De overige bepalingen van het beroepen besluit worden bevestigd.

Art. 4. Dit besluit wordt genoteerd in de rand van het notulenboek van de deputatie tegenover de notulering van de bestreden beslissing.

Brussel, **27 JULI 2011**

De Vlaamse minister van Leefmilieu,
Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE